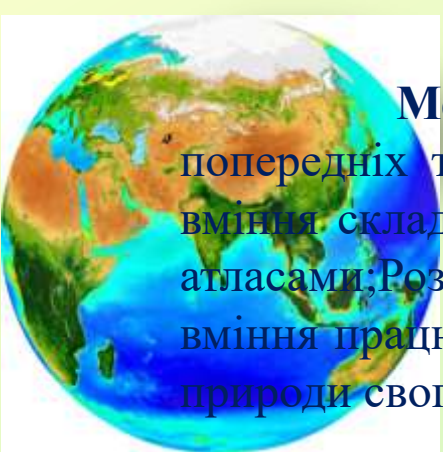

Євразія. Природні зони. Висотна поясність Екологічні проблеми материка

Мета: повторити вивчений матеріал; з'ясувати рівень оволодіння учнями навчальним матеріалом з попередніх тем; формувати знання про особливості розміщення природних зон Євразії; сформувати в учнів вміння складати характеристику природних зон ; удосконалити практичні уміння учнів працювати з картами, атласами; Розвивати географічне мислення, вміння застосовувати знання; формувати пізнавальний інтерес, вміння працювати з додатковою літературою, виділяти головне, робити висновки, сприяти розвитку інтересу до природи свого материка, формувати екологічну компетентність.

Обладнання: фізична карта, карта природних зон Євразії, підручник, зошит, мультимедійна презентація

Тип уроку: комбінований

ХІД УРОКУ:

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань, стор 3

III. Мотивація навчальної діяльності

IV. Вивчення нового матеріалу, стор 4-21

V. Узагальнення, стор 22-23

Домашнє завдання, стор 24

Особливості поширення природних зон в Євразії:

Євразія розташована
в усіх
кліматичних поясах
північної півкулі.

У Євразії є усі типи
природних зон
Землі

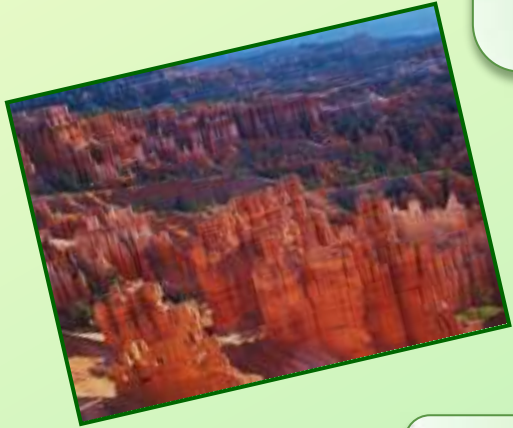
Як правило, зони витягнуті і
з заходу на схід

Але складна будова поверхні
материка і циркуляція
атмосфери

Нерівномірне зволоження
різних частин материка

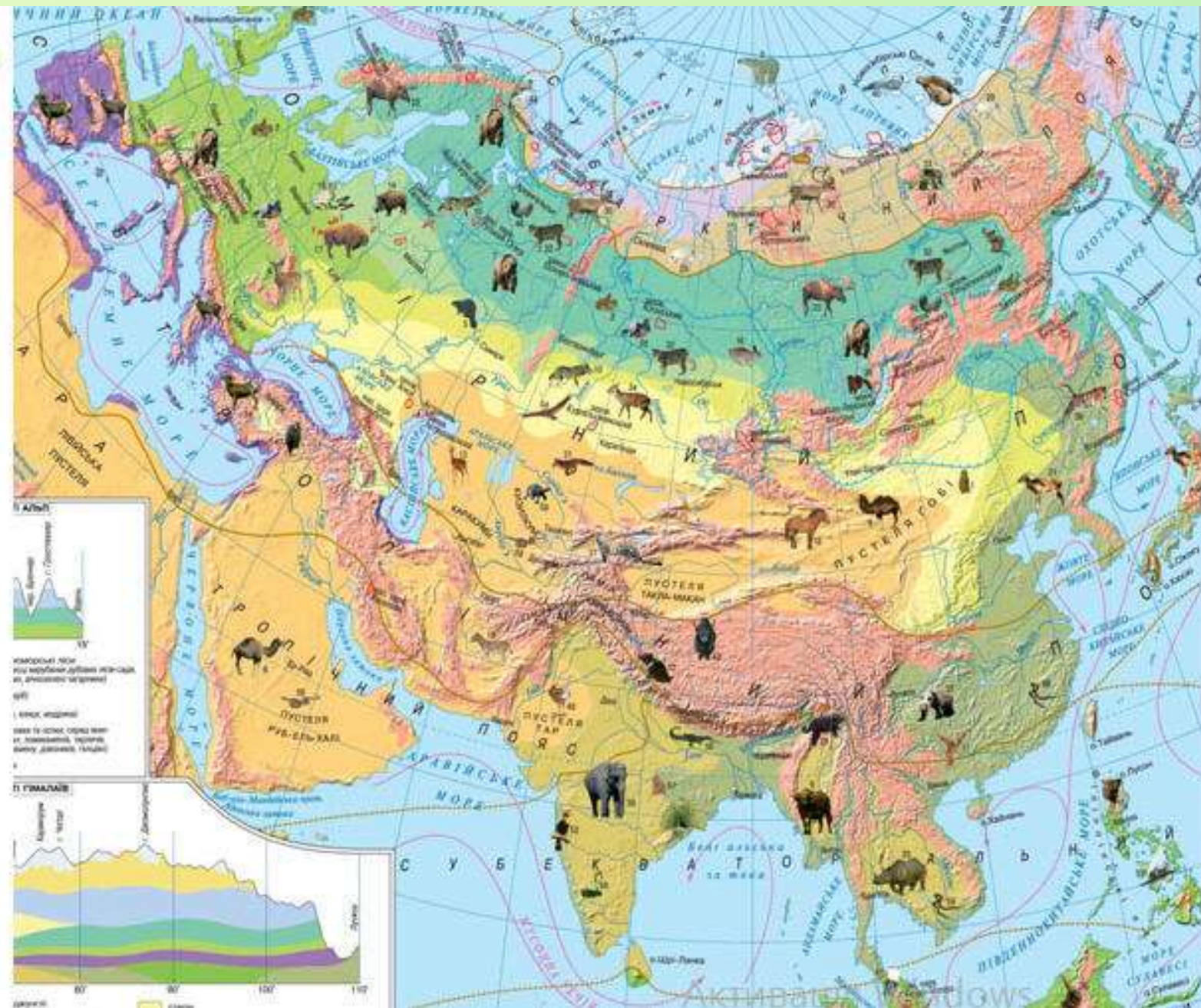
Складна зональна структура -
природні зони не мають
суцільного поширення або відхиляються від
субширотного поширення

Великий відсоток висотної
поясності.

Материк з усіма природними зонами

- арктичних пустель
- тундри
- лісотундри
- тайги
- мішаних лісів
- широколистих лісів
- лісостепів
- степів
- напівпустель і пустель
- саван і рідколісся
- вічнозелених твердолистих лісів і чагарників (середземноморська)
- перемінно-вологих (у тому числі мусонних) лісів
- вологих екваторіальних лісів
- Зони висотної поясності

ЗОНА АРКТИЧНИХ ПУСТЕЛЬ

Займає острови Північного Льодовитого океану та крайню північ Євразії (арктичний кліматичний пояс)

Температури зимові (-50°C), літо (до $+5^{\circ}\text{C}$)

Кількість опадів – до 200 мм

Ґрунти відсутні.

Мохи

Лишайники

Морж

Білий ведмідь

Тюлень

Поморник

Полярні чайки

Полярні крячки

ТУНДРА

Займає субарктичний пояс: в Азії –
простягається далеко на південь; в Європі
займає меншу площу, через вплив теплих течій

Карликова
береза

Досягає
висоти лише
12 см!

Журавлина

Чорниця та бруслиця

Північний олень

Полярна сова

Засць-біляк
взимку

Росомаха

Песець

ВІВЦЕБИК

МОДРИНА

Ялівець

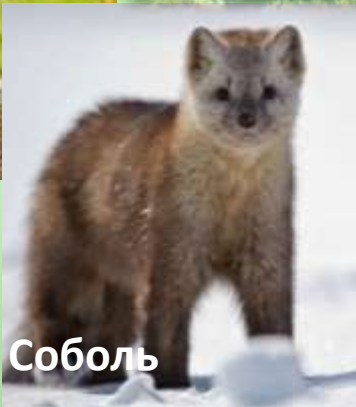
Глухар

Куниця

Соболь

Рись

Амурський тигр

Сибірський кедр

ТАЙГА

Займає великі простори
півночі помірного поясу

Вовк

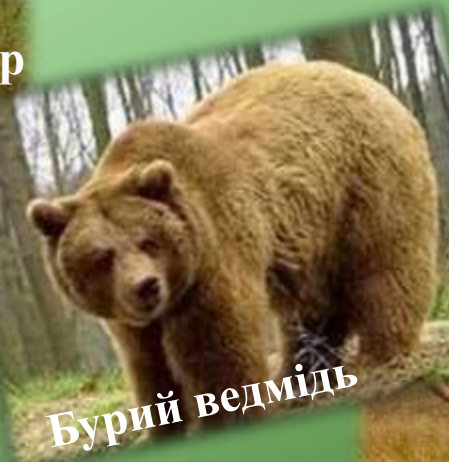
Чорниці

Горностай

Бурий ведмідь

Лось

МІШАНІ

Й ЛІСИ

ШИРОКОЛИСТІ

- Не охоплюють суцільної смуги
- Охоплюють тільки захід і схід материка
- **Ґрунти** – дерново-підзолисті
- **Рослини**: хвойні та листяні

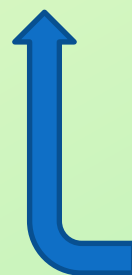
- Простяглися на південь від мішаних лісів
- **Ґрунти** – бурі лісові та сірі лісові
- **Рослини**: теплолюбні і вологолюбні

Зубр

Ялина

Дуб

Клен

Липа

БУК

Благородний
олень

Дикий кіт

Сосна

Дикі свині

ГРАБ

Козулі

Лісостеми та степи

Лісостеп → степ

Клімат- помірно континентальний

Опади- 300-400 мм на рік

Літо – спекотне, часто виникають посухи та суховії

Зима - морозна

↙ **Ґрунти** ↘

Чорноземні

Містять багато перегною

Каштанові

Утворилися у пд. частинах степу

Рослини

БОРОДАЧ

ТОНКОНІГ

ФІАЛКИ

КОВИЛА

ТИПЧАК

ЖИТНЯК

ДИКІ ТЮЛЬПАНИ

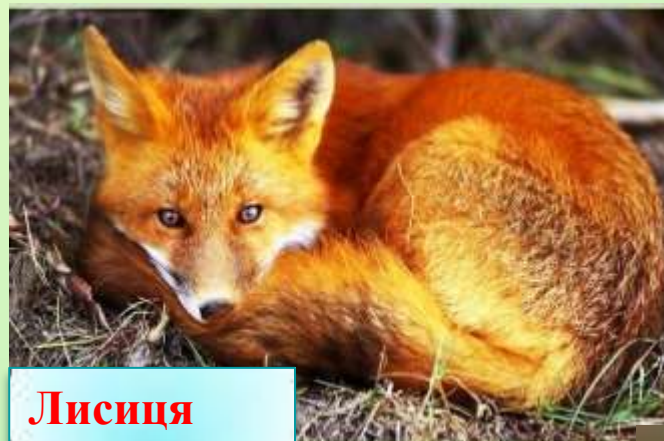
ІРИСИ

Тварини

Бабаки

Лисиця

Боривітер

Хом'яки

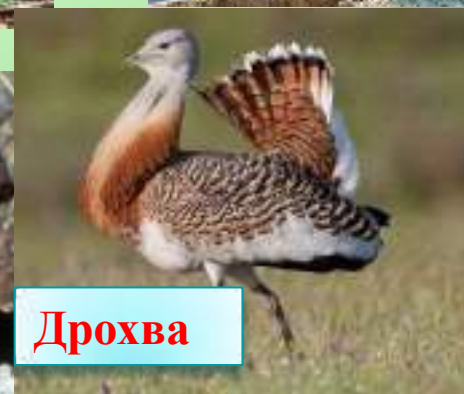
Миші

Гадюка

Тхір

Дрохва

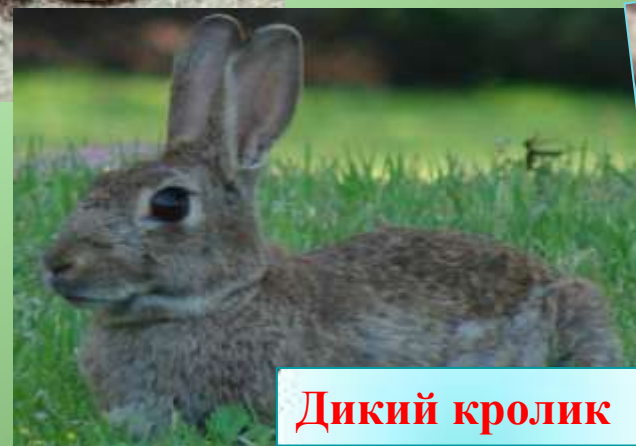
Орел степовий

Ховрахи

Тушканчики

Дикий кролик

Перепілка

Пустелі й напівпустелі помірного поясу

Розміщені в континентальних
кліматичних областях помірного поясу.
Грунти – сіро-бурі (бідні, часто засолені)

Кобра

Саксаул

Солянка

Полин

Ефа

Віслик онагри

Кінь Пржевальського

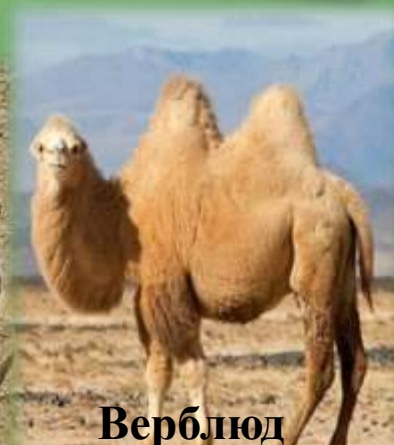
Сайгак

Джейран

Гюрза

Верблюд

Пустелі й напівпустелі субтропічного і тропічного поясів

Розміщена в континентальній кліматичній області субтропічного й тропічного поясів.

Ґрунти – майже немає

Опади – мало до 100 мм на рік *(не має постійних водотоків, добова температура літа + 30 C)*

Руб-ель-Халі

Як

Гієна

Газель

Верблюжа колючка

Солянка

Шакал

Сарана

Полин

Акації

Субтропічні ліси та чагарники

Твердолистяні вічнозелені ліси і чагарники

Цитрусові

Кипарис

Лань

Вдovж берегів
Середземного моря

Дика маслина

Сунічне дерево

Дикобраз

Магот

Змія

Лавр

Корковий дуб

Шакал

Ящірка

Черепаха

Субтропічні ліси та чагарники

Перемінно-вологі ліси

Дуб

Японські о-ви

Пд.сх Китаю

Дикий виноград

Магнолія

Сакура

Гібіскус

Ківі

Лимонник

Камелія

Кедр

Снотоподібна
собака

Гібон

Панда

Олень

Леопард

Японський
макака

Савани

Тикове дерево

Міміза

Леопард

Акація

Сандалове дерево

Індійський слон

Індійський носоріг

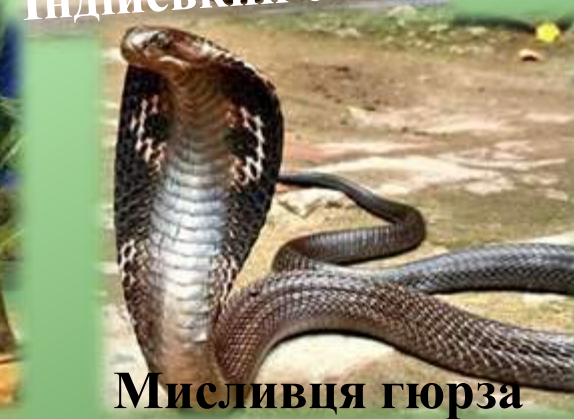
Антилопа

Баньян- дерево-ліс

Пальми

Мисливця гюрза

Тигр

Вологі екваторіальні ліси

Клімат –
екваторіальний
Ліси Азії -
вічнозелені й
багаторярусні
Ґрунти – червоно-
жовті фералітні

п-ів Малакка

о. Шрі-Ланка

Великі Зондські о-ів

Бамбук

Кокосові пальми

Чорний перець

Гвоздичне дерево

Хлібне дерево

Мускатний горіх

Гібон

Димчастий леопард

Королівська
кобра

Орангутанг

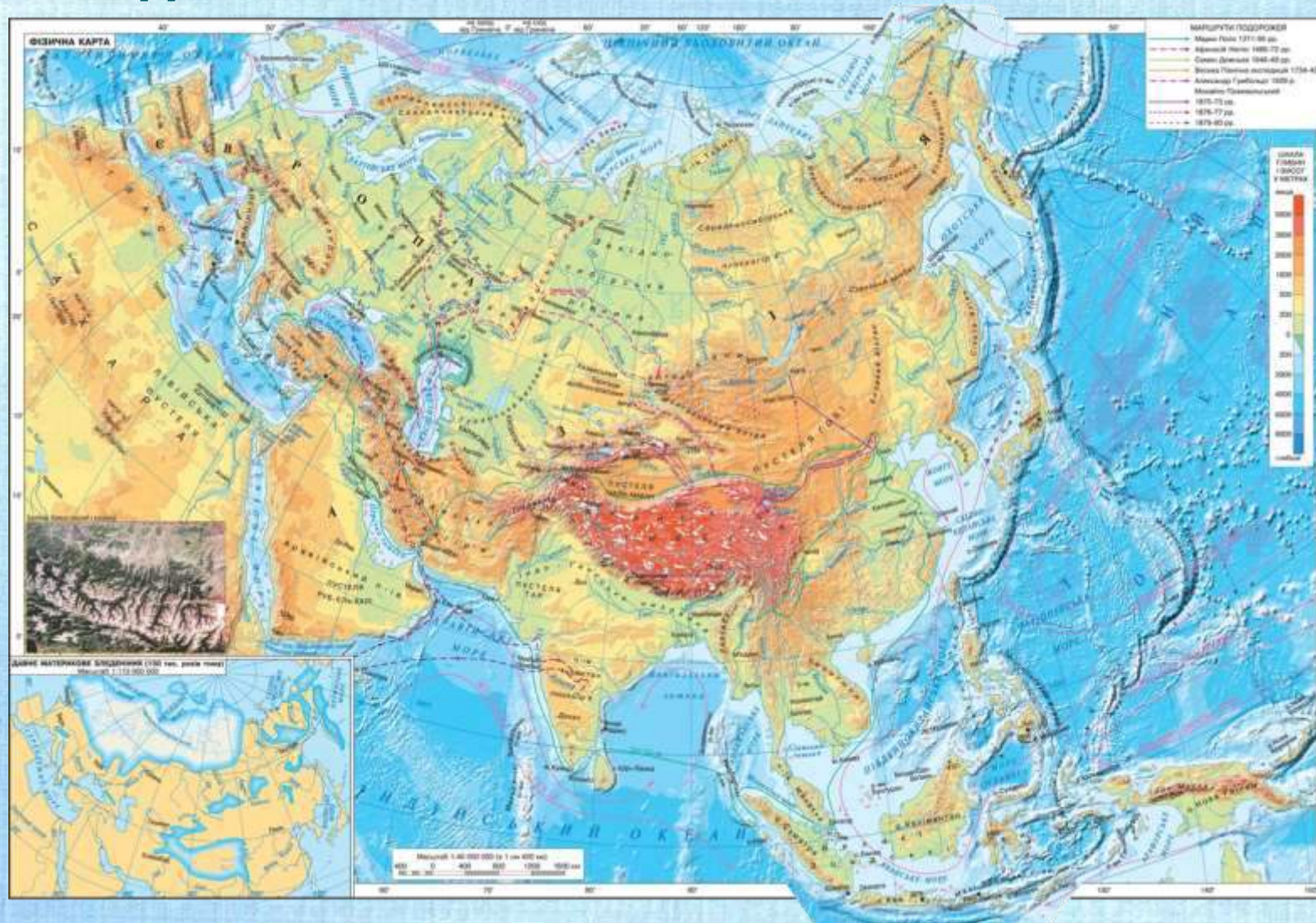

Макака

Чорна пантера

- Гори займають майже половину території Євразії
- Вертикальна поясність найвиразніше виявляється:
 - у Європі на південних схилах Альп
 - в Азії — на південних схилах Гімалаїв

ВЕРТИКАЛЬНА ПОЯСНІСТЬ АЛЬП

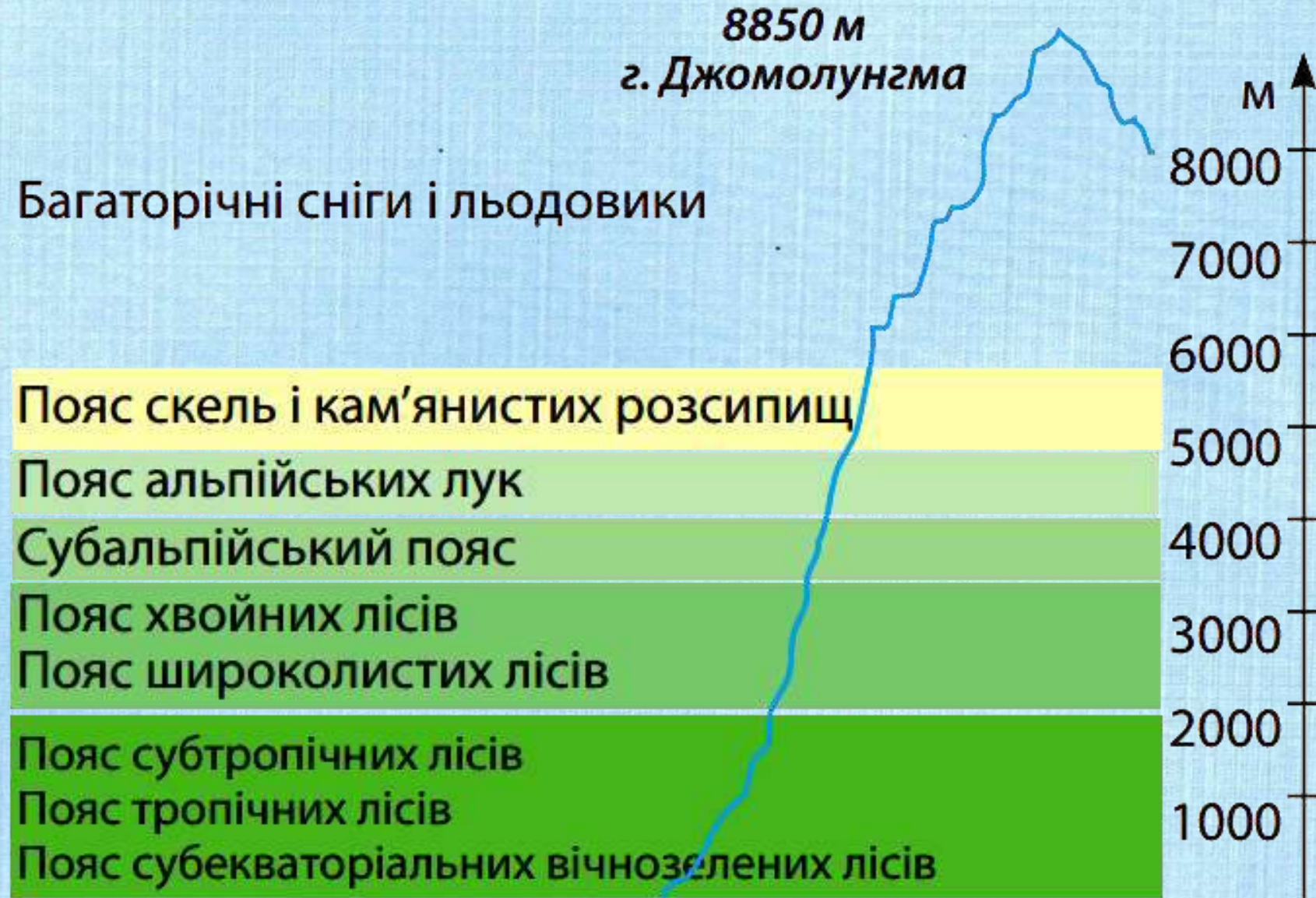
Альпійські луки

ВЕРТИКАЛЬНА ПОЯСНІСТЬ ГІМАЛАЇВ

Гімалаї
— гори за
максимальним набором
поясів

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

- **проблема збереження лісів**
- **забруднення довкілля туристами**
- **танення льоду в горах внаслідок глобального потепління**
- **господарська та інші види людської діяльності**

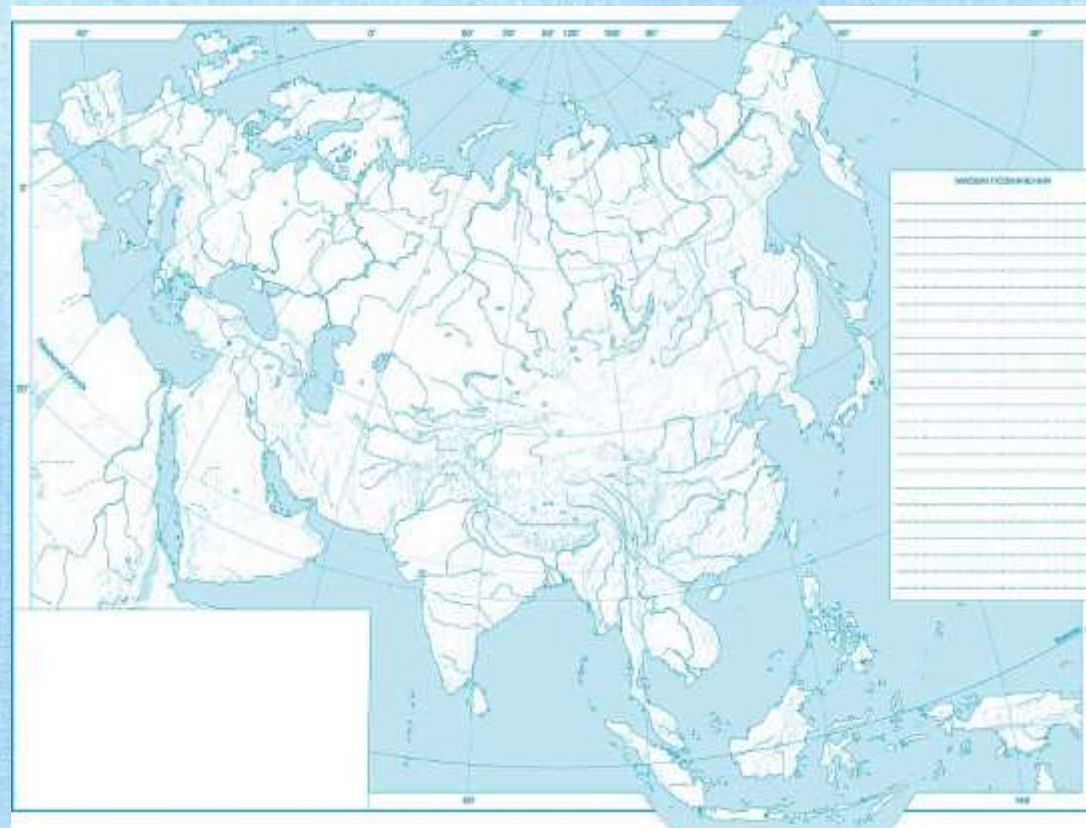

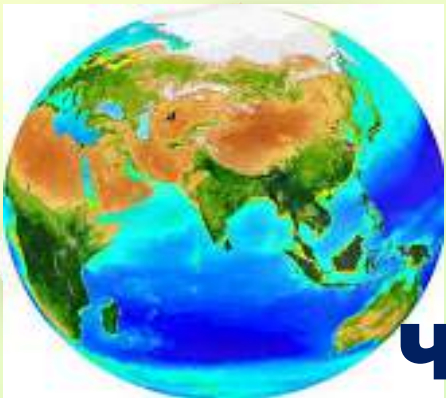
ПРОВЕДІТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

«Здійснення уявної подорожі уздовж 50-ї паралелі»

- **1. Виявіть, як змінюються окремі природні компоненти та ландшафти загалом в Євразії у широтному напрямку. Для цього здійсніть уявну подорож від узбережжя Атлантичного океану в Європі до берегів Тихого океану в Азії уздовж паралелі 50° пн. ш. та дослідіть:**
 - **а) які форми рельєфу (рівнини і гори) ви перетинатимете (за фізичною картою Євразії);**
 - **б) як змінюватимуться із заходу на схід кліматичні області (за картою кліматичних поясів світу);**
 - **в) які природні зони траплятимуться на вашому шляху (за картою природних зон);**
 - **г) які країни лежать на цій широті (за політичною картою Євразії).**

- **2. На контурній карті Євразії позначте:**
 - 1) пунктирною лінією маршрут своєї подорожі**
 - 2) позначте (довільними значками) унікальні природні об'єкти, що розташовані на паралелі**
- **3. Якій закономірності підпорядкована зміна ландшафтів у межах одного географічного поясу?**

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

Читати параграф, опрацювати конспект,

ПІДГОТУВАТИ КОНТУРНУ КАРТУ на 23(24).04.25

(Об'єкти географічного положення, рельєфу, води суходолу),

НАНЕСТИ ПУСТЕЛІ ЄВРІЗІЇ:

Каракуми, Кизилкум, Тар, Такла Макан, Гобі, Руб-Ель-Халі

3. ПРОВЕСТИ ДОСЛІДЖЕННЯ, слайд 23,24